

шу розповідати намъ, коли „Слово“ и якъ було заложено и яка була его програма. Свѣд. Я бувъ редакторомъ „Слова“ зъ 5 лютого 1861 р. до половини липня 1871 р., отже змышю 10 лѣтъ. „Слово“ заложивъ пок. Мих. Качковскій, совітникъ судовый въ Самборѣ. Онъ то завовавъ мене, щобъ я обнявъ редакцію руской политической часописи. Я посвящавъ студіямъ енциклопедичнымъ и новизн и въ разу бувъ навѣтъ противный политичній газетѣ и не вѣривъ, щобъ она удержалась. Але Качковскій конче напиравъ на мене, зложивъ 3000 зр. на кавцію и обовязавъ що місяця давати 100 зр. заимога. И сталося такъ, що заразъ въ першій кварталѣ оголошилось отбѣлко предлѣтниківъ, що покрывавъ накладъ, а навѣтъ лишався чистый доходъ. Я написавъ Качковскому, що заимога его вже лишина и снѣтати его, що маю чинити съ доходомъ. Онъ отписавъ, що весь доходъ нехай иде менѣ, а колибъ съ часомъ показавъ недоборъ, то бнть все готовъ помочи. Я отчитавъ програму „Слова“ зъ 1861 въ власномъ польскомъ перекладѣ. (Предс. дозволяє и п. Дѣдицкій отчитуе програму, котрою основою єсть: миръ и згода въ краю, ширити просвѣту, підносити народъ морально и материально.)

Предс. Чи тая програма не була нѣколи змѣнена? Свѣдоукъ. Була змѣнена на отбѣлко, на скѣлько вимагали того всякй обставини. Заразъ въ першій році свого существованя на „Слово“ нападла польска преса. Головнымъ вогоромъ „Слова“ бувъ Феликсъ Ранацкій, редакторъ „Przeглядъ“. Тая борба мѣжъ Ранацкимъ а мною была ведена не о засаду а была просто борбою о существованье. Коли я иши въ „Слово“ похваливъ митр. Ихимовича, „Przeглядъ“ завтра его змасакрувавъ. Такъ середъ безастанкой борбы минувъ першій рѣкъ „Слова“. Съ ширюю радостю довідався я въ р. 1862, що во Львовѣ повстаетъ другій дневникъ польскій „Dziennik polski“, зложивъ его адвокатъ дръ Флоріанъ Земляковский. Я думавъ, що удасться менѣ заключити компромисъ съ тымъ новымъ дневникомъ и що бнть охоче арозумѣти мою ширю и отверту програму. Черезъ мого знакомого Шашевского, депендента у Земляковского, я зайшовъ до тогожъ меценаса, основателя „Dziennik polski“ и предложивъ ему свою програму. Онъ принявъ мене остро; закинувъ менѣ, що „Слово“ выдаея рускимъ писемомъ и що гравитует до шизмы. Выказалася мѣжъ нами горяча дебата, я розгорчився и закикавъ: „Мы заключили съ собою двѣ уніи: любельску и берестейску! Та унія для насъ святѣ, бо они загарантували намъ рѣвны права. Жадна зъ тыхъ уній не заказуе намъ бути Русинами, але змѣнитися въ Поляковъ. Рѣвнѣ съ рѣвными, вѣднѣ съ вѣднми, — се покликъ тыхъ уній. Не мы домагалися тыхъ уній, але вы; вѣкъ король польскій шанували вы, дячогожъ теперь мы малимъ выреченою нашего языка, нашой правописи, нашого обряду? Земляковский признавъ менѣ правду и сказавъ, що лишася менѣ повну свободу въ рускомъ языкѣ и писмѣ и обѣщавъ, що въ руской справѣ религійной не буде мѣшати. Въ наслѣдство той конференци наступило доповненье програмы „Слова“ о отбѣлко, що я выписавъ на его прапорѣ: „Згода въ имени Славянина“. (П. Дѣдицкій просить предсѣдателя, чтобы ему позволить отчитати три сонеты написаннй нимъ и напечатаннй въ „Словѣ“, котрыя заключаютъ въ собѣ именно тую програму, — але предсѣдатель заявилъ, что вѣрнѣ свѣдкови на слово и почавъ пытати далше.)

Предс. Въ р. 1866 появилась въ „Словѣ“ допись подписана „Одинъ въ имени многихъ“, котра мѣститъ въ собѣ погляды незгоднй съ выказанною вами тутъ програмою. Прошу намъ выисонити, задля якои причины вы умѣтели тую допись и о скѣлько она вплинула на змѣну програмы „Слова“? Свѣд. Въ 1866 р. „Слово“ было однокимъ писемомъ рускимъ. Групувалися коло него всѣ партіи рускы. А было ихъ богато: gente Ruthenus — natione Polonus; gente Ruthenus — natione Slavus — natione Russus — natione uocovinophilus — natione Hungaricus — natione Bucovinienis — natione, panie laskawy, Austriaus (Воевода). Я старався годити всѣ тѣ „нации“ и для того отворювавъ стовищѣ „Слова“ для всѣхъ корреспондентѣвъ. Згаданой корреспонденци я не писавъ и она не єсть статією програмною; далше замѣчу, що она зае переведена и фальшаво была интерпретована п. Гавзеромъ — въ радѣ державной. Статія га було вымѣрена противъ т. ав. „Рутенциамъ“, котрый то народъ повотавъ въ р. 1848 такимъ способомъ: Гр. Стадїонъ закликавъ до себе знаменитѣхъ Русинѣвъ и снѣтати ихъ: „Чимъ вы властиво єсте?“ — „Мы Рутенци“ — отповѣли. — „А може вы Россіане?“ — „Нѣ, хорони Боже“. — „А якежъ ваше писмо?“ — „Мы маємо старе писмо церковне, verblich-gawaische Cyrilschrift.“ — „Може вы пишете гражданкою?“ — „Хорони Боже.“ Словожъ выперлася всего. Запытавъ ихъ потѣмъ Стадїонъ: „А чи признаете на те, чтобы, заки выобразуея вашъ языкъ, учти нась въ школахъ по нѣмецки?“ — „Пристаємо, спасибо!“ Такъ то повотавъ народъ Рутенцивъ; бнть окомпромитовавъ всѣхъ Русинѣвъ, бо бнть тогда звано нась „шварцгемберами“, „святюрцами“ и т. д.

Статія зъ 1866 р. была отже вымѣрена противъ тыхъ Рутенцивъ. Выразъ „мы рускии“ єсть зовомъ правильнымъ; adjectivaliter „мы рускии“ значить то само, что „мы Русины“ — а не „мы Россіане“, якъ тогдає актъ обжалованя. Тая статія не значила змѣны програмы „Слова“. Въ 1871 я отдавъ редакцію Пляцанскому. Въ протягу 10 лѣтъ я зложивъ собѣ 7000 зр. Всякй споры партійнй знеохотили были мене дуже и я

рѣшился покинути редакцію „Слова“, тымъ бѣднше, що я мавъ материальнй бытъ заперенный; я мѣлъ отбѣлочно жити вже и зъ процентѣвъ. Пляцанскій вступивъ до редакци „Слова“ въ 1868 на мѣсто Ним. Дѣдицка; въ р. 1866 отже его еще не было. Марковъ также еще за мене вступивъ до редакци араву ако помѣчникъ до экспедици, на що достававъ 2 зр. на мѣсяцъ; познѣйше наисавъ колыма статей и я побачивъ, что бнть выработася.

Далше вышутувавъ предсѣдатель и прокураторъ свѣдка о бл. п. Емилию Коссаку, помершіймъ недавно игуменѣ оо. Василіанъ въ Креховѣ. (Прокураторія закидае, что черезъ пок. о. Ем. Коссака ишла грошѣ въ Россію). Свѣдоукъ давъ слѣдующе выисоненье: О. Коссакъ бувъ священникомъ 50 лѣтъ; въ 1880 обходивъ 50-лѣтній юбилей. Я бувъ съ нимъ посвоченный черезъ о. Крайчика. О. Ем. Коссакъ бувъ давно до 1848 чи 49 р. профессоромъ, познѣйше директоромъ гимназій въ Вучачи. Въ гимназій бучачкой учились сыны вельможныхъ родитѣ; мѣжъ иными намѣстникъ гр. Голуховскій бувъ ученикомъ Коссака. При попыткахъ вельможъ робити о. Коссакови даруны по 25, по 50 дукатѣвъ; зъ тыхъ дарункѣвъ укладавъ собѣ о. Коссакъ капиталъ 15—20.000 зр. Въ 1862—63 р. Онъ уживъ часть того капиталу на основанье стипендїи для школярнои молодежи; познѣйше давъ своему любимому свѣдкови о. Крайчику до 3000 зр. А въ р. 1880 жертвовавъ на „Дѣмъ Народный“ 1000 зр. и на львовску бурю 1000 зр. При его смерти въ Креховѣ я не бувъ, але були: о. Крайчикъ, о. Краенцкій и господиня покойного, п. Юхеръ. По его смерти заразъ приутиятъ замкнули всѣ шафы и шуфляды, въ котрыхъ были паперы, а ключѣ на другій день отдали провинциалю о. Сарницкому, котрый прїѣздивъ бувъ до Крехова съ братанкомъ покойного, п. Михаиломъ Коссакомъ. Они замкнулись въ келїяхъ покойного и довго тамъ робили порядки. Дня 10 марта перевезено до Львова два кошѣ писемъ о. Коссака, въ Креховѣ анѣ одного шматка паперу не осталось; докладнѣйшй выисоненя може дати о. Крайчикъ. Пок. о. Коссакъ провадивъ найдокладнѣйше рахунки и що важнѣйше лѣтописи монастыря и въ загалѣ лѣтописи сучасныхъ фактѣвъ зъ цѣлою галицкою Русю; се знаа о. Крайчикъ, знаю я, и многы другы. Се все забравъ о. Сарницкій до Львова. (Прокураторія не могла достати позбѣталыхъ писемъ по пок. Коссаку, бо о. Сарницкій мавъ повищати ихъ, ако компромиутуючій законъ оо. Василіанъ.) Коли покойникъ достававъ якѣ грошевы лїсты и посылки зѣ Львова, то се было отъ его братанка, славного маляря Юліюша Коссака въ Варшавѣ.

На томъ перервано 16 тый день розправы.

Остмнадцатый день розправы, среда 5 липця.

Початокъ о 8 1/2 г. рано. На самѣмъ вступѣ завлає дръ Искрицкій, що оголосивъ до него о. І. Бѣлинскій зъ Илавча въ Скалатскѣмъ съ выисоненьемъ, що бнть не розумѣе своихъ збнанъ такъ, якъ ихъ представлено въ актѣ обжалованя. Заразомъ предладає дръ Искрицкій трибуналови лїсть о. Бѣлинского съ такимже поясненьемъ и просить, чтобы сего свѣдка сей-часъ переслухати, бо неважовъ отбѣзджася. Прокур. не противитя сему, отже трибуналь завовавъ о. Бѣлинского. Тымчасомъ приступлено до дальшого переслуханя п. Богдана Дѣдицкого.

Свѣд. заявляє, що хоче добѣичити своєю вчерашню бесѣду. Дръ Лубинскій. Що до справы руской? Свѣд. Такъ. Дръ Луб. Обжалованымъ закидаєся, що она бажали змѣнити свою вѣру; що знаете про се? Предс. Ухилие тое пытанье. Свѣд. Нѣмъ сказавъ я що про тое, мушу впередъ выказати гдещо о бл. п. Коссаку, бо то рѣчь дуже важна, бо до нея вajuтося такъ званй рубль московскій. Що до тыхъ рублѣвъ, то суть одинъ дѣйстнй, другій выдуманй. О дѣйстнмъ рублѣхъ я самъ писавъ своего часу въ „Словѣ“. Єще 1862 р. побѣвъ зъ Галичины до Россіи Костѣвъ, профессоръ гимназійный, и одержавъ тамъ добру посаду, зѣ оттамъ писавъ до своихъ товаришѣвъ и заохочувавъ ихъ до такого выходу зъ краю. Въ слѣдъ за сѣмъ, именно 1866 р. зголошилось до службѣ руской въ Холмѣ чотырехъ профессорѣвъ-Русинѣвъ, котры достали на тое декреты. Я про се нѣчого не знавъ, ажъ оо одного дня въ груднїи 1866 р. принѣвъ менѣ лїстоношь лїсть съ 800 рублями, але ба! лїсть бувъ розпечатаный. Видно, що лїстоношь эле прочитавъ мое имя и заиѣвъ сей лїсть до гр. Володымира Дѣдушицкого до сойму, котрый распечатавъ его въ приутиности колыкохъ послѣвъ. Отобравши такъ розпечатаный лїсть, бувъ я очевидно убранный, що гр. Дѣдушицкій читавъ его и тому помѣстивъ я сей лїсть дословно въ „Словѣ“. Грошѣ я передавъ тымъ 4 профессорамъ. Се бувъ однокій случай о дѣйстнхъ рублѣхъ, котры надбѣлано черезъ мене зъ дирекци въ Сѣдльци, а подїисана бнть бувъ на томъ лїстѣ Витте. Але „Gazeta Narodowa“ помѣстила заразъ потѣмъ корреспонденцию съ нападками, що ось то приходять до насъ гable moskiewskie, опираючися на сѣмъ однокѣмъ фактѣ. То было причиною, що гр. Голуховскій не казавъ тымъ 4 профессорамъ выдати паспортѣвъ эмиграційныхъ, пока не звернутъ всѣхъ стипендїальныхъ грошей, котры побирали черезъ студїа гимназійный и университетскы. Они не маючи зѣ отки отдати тыхъ грошей, писали до Россіи съ запаненьемъ, що мають робити? Зѣ оттамъ отписано имъ, чтобы заплатили, а тое буде имъ въ Россіи звернено. Тогда они звернули до мене, чтобы я имъ пожинивъ грошей. Я

зложивъ за нихъ кавцію въ акціяхъ оттавъ дѣлнй часъ мусть а заплатити, нѣмъ отобразъ своимъ акціи, хоть грошѣ въ Россію надбѣлал. Отто дѣйстнй рубль, а що до рублѣвъ выдуманыхъ вычитавъ я першій разъ 1873 р. въ „Tygodnik-u Niedzielnym“ (додаючы до „Gaz. Narod.“), що выдѣтъ „Радъ Руской“ во Львовѣ одержавъ мово тѣ въ Россію 16.000 рублѣвъ. „Радъ Руской“ выдала за се процесъ редакторони п. Добѣдальскому, котрый програвъ и мусть заплатить 100 зр. кары, бо не мавъ доказѣвъ на свое донесенье. — Теперь що до справы бл. п. Коссака. Дня 13 цѣтня о. р. довідався я отъ комисаря, котрый робивъ у мене ревизію, что то ходитъ о паперы бл. п. Коссака, котры будуть малы званъ съ процесомъ Ольги Грабаръ и товаришѣвъ. Въ той самѣй цѣли была ревизія у мого шурина о. Ванковича въ Смерковѣ. Ходно тутъ также о рублѣ московскій и дятого я оновивъ въ горѣ дешо о тыхъ рублѣхъ. Мене дуже бѣдло, что тая честного и патристичного чоловіка, якъ бувъ нашъ бл. п. Коссакъ, подозрѣвають о лїхвѣ агитаци и рублѣ. Вѣкъ документи по бл. п. Коссаку суть у о. Сарницкого и п. Мих. Коссака, тожъ можна предѣтъ зъ нихъ довідатися о мннмыхъ агитацияхъ. Познѣйше довідався я, що о. Барусевичъ говоритъ передъ олатомъ Новоаковскимъ въ Жовквѣ, що бл. п. Коссакъ лишивъ по собѣ паперы, котры свѣдчили о рублѣхъ агитациійныхъ и що бнть о. Барусевичъ опанѣвъ тѣ паперы зѣ взгляду на добру славу небѣдника мѣжъ Русинами. И въ тое зовсѣмъ не вѣривъ я иытавъ о. Барусевича, на-що было палити. Другій разъ говоритъ о. Барусевичъ передъ дромъ Дрималькомъ, що то була лїсть съ оубвенціями для нашихъ священникѣвъ, котры ишли до Холма. И заразъ сказавъ, что то неправда, бо бл. п. Коссакъ бувъ абеолотно противный такой эмиграци нашихъ священникѣвъ, а впрочѣмъ знаю, что русойске правительство не дало такоимъ священникамъ анѣ одного шельга на дорогу. Третій разъ сказанъ о. Барусевичъ у о. Глинского, що мѣжъ иными найшовъ по смерти Коссака одинъ лїсть губернатора сѣдлѣцкого Громеки съ грошми для К. и Т. Я догадався, что то были нѣбѣтъ грошѣ для Василіанъ Корытка и Турского зъ Дрогобыча, котры дѣйстно пошли до Россіи. Але я въ се байку не увѣривъ, бо се дѣлосъ въ р. 1874, а губернаторъ Громека еще р. 1871 переисѣлъ зъ Сѣдльца на другу посаду, якъ также, що и бл. п. Куземежского не было вже тогда въ Холмѣ. Впрочѣмъ, якъ я вже сказавъ, тая якъ плачено профессорамъ-эмигрантамъ, такъ такимже священникамъ по р. 1864 не давано на дорогу нѣчого. Отса неправднй вѣсти стоять въ звязи, а навѣтъ дали причину польской прасѣ до галасу о rublach moskiewskich, якъ се учинила „Gazeta Narodowa“ на вступѣ нынѣшного процесу. Предѣтъ тыгено вже слѣдство отъ о. Сарницкого въ справѣ бл. п. Коссака. Тогда то чекавъ о. Барусевичъ на о. Тарчанина, чтобы довідатися отъ него, що збнанъ о. Сарницкій въ слѣдствѣ. Бѣднѣ о. Барусевичъ знавъ такъ добре содержание всѣхъ паперѣвъ по бл. п. Коссаку, то на що было довідатися отъ о. Сарницкого. О. Сарницкій мавъ званѣ эбанити, что не найшовъ по бл. п. Коссаку нѣчого подозрѣлого, а лишъ писма и брошурки религійного содержания и что бнть тое все спавѣло. — Въ актѣ обжалованя єсть згадка о Фадѣевѣ и о оубвенціяхъ, удѣлюваныхъ черезъ комитету панславянстичий мѣтицямъ славянскимъ. Тогда, коли Фадѣевъ писавъ свою брошурку, було сѣмъ такихъ матицѣ. Я бувъ тогда членомъ нашой „Руской Матицѣ“, але анѣ я анѣ жаденъ зъ членѣвъ не знали анѣ не знаємо о тыхъ 70.000 рублѣхъ, котры мово то одержала наша „Матица“ отъ комитету панславянстичного.

Тутъ перервавъ дальшу бесѣду п. Дѣдицкого новый свѣдоукъ, котрый отанувъ до переслуханя.

Свѣдоукъ о. І. Бѣлинскій, гр. кат. нарохъ зъ Илавча, лѣтъ 61, вдовецъ, бездѣтнй, на пытаня збнає въ языкѣ польскомъ (приспѣвъ также по польски), що належить до умѣркованыхъ, что тримає все съ Поляками, чого доказомъ, що вже третій разъ выбрано его маршалкомъ рады повѣтовой. Межи свѣдокомъ а обж. о. Наумовичемъ не было мирного отношеня, бо о. Наумовичъ набиравъ разъ свѣдка за се, що въ новой церкви завѣвъ органы. Предс. Въ протоколѣ написали вы, что межи вами а о. Наумовичемъ бувъ антагонизмъ и назвали вы о. Наумъ „ultrarusinem“. Чи се розумѣєсь подѣ взглядомъ политичнымъ чи ритуальнымъ? Свѣд. Се тому, что о. Наумъ выступувавъ за остро, а я противный тымъ, що остро выступууютъ. Але що до слова „ultrarusin“, то я тутъ не мавъ на гадѣ жадныхъ политичныхъ тенденцій. Дръ Искрицкій. Чи органы новѣсть, за что вамъ докоряет о. Наумъ? Свѣд. Нѣ, органѣвъ можна уживати. Дръ Искр. Але чи у Русинѣвъ суть органы? Свѣд. Нѣ. Дръ Искриц. Отже то буда у васъ новѣсть. Вы сказали въ протоколѣ, что о. Наумъ выкидавъ органы; что подѣ тымъ розумѣете? Свѣд. Я самъ не писавъ протоколу и тое слово откликую теперь.

По сихъ выисоненяхъ завбвано зновъ свѣдка п. Б. Дѣдицкого.

Дръ Луб. Кто выкликавъ рухъ обрядовый? чи не яка була напка? Свѣд. Була нѣ... Прок. Прошу п. предсѣдателя ухилити тое пытанье, повякъ се стоить тутъ свѣдоукъ, а не лїкнѣ факховый знатокъ. Предс. (до свѣдка) Кто выкликавъ той рухъ? Свѣд. Єще 1864 р. три Россіане (священники), Гагаринъ, Маргинъ и Балабинъ, перейшовши на католицизмъ и вступивши до закону Бавнтѣвъ, выдали книжку по рускойски, нѣмецки и французски, въ котрой подали гадку, чтобы прилучити цѣлу восточну цер-

кву до уніи католицкой. Россіане однакъ не были зовомъ слѣднѣ до таякои уніи, бо знала, что въ цѣтатѣ за собою и змѣну обряду, а въ се отбѣлало по чести у насъ. Дятого тырдала въ Сѣдльци въ своей книжцѣ, что Римъ не жадно нѣколы анимъ своего обряду, а чтобы еще бѣднше наклонити своихъ племеннѣвъ до принятия католицкой уніи, нѣдѣлоса они потребуе отбѣлочно обрядъ уніятскій зъ латинскыи календарѣ, котры нанесли самовольно священники съ епископомъ.

Дръ Луб. Въ актѣ обжалованя закидають обжалованымъ, что суть русофили; что то суть русофили? Свѣд. Се „русофили“ — по народомъ. Се выисоня исторія... Предсѣд. вѣстє рерывасе дальшу бесѣду свѣдка. Дръ Луб. вѣстє рѣжнѣция межи партіями рускими въ Галичинѣ? Свѣд. Рѣжнѣция єсть лише что до справы насъ, але не что до языка; о языкѣ русофили не ма тутъ бесѣды. Одна партія ужыває старомовну, друга фонетичну. Такыхъ самыхъ днуквантѣвъ и жерель языковыхъ ужывають въ шенякъ во Львовѣ, якъ въ Москвѣ, Киевѣ и т. д. Нѣдѣлоса новывшася хрестоматія дра Огоновского опирають въ всѣхъ науковыхъ закладахъ въ Россіи. Самъ Лезевель опирають на тыхъ документахъ, котры суть свѣднѣ намъ и цѣлѣй Россіи.

Дръ Дулемба. Чи передъ прѣбываньемъ Ал. Добрыньского до Львова мали якѣ газеты бити до Россіи? Свѣд. Мали; „Слово“ маво кав. 1863 р. Дръ Дул. А друтъ? Свѣд. Мали; друтъ, якъ пр. „Gazeta lwow.“, „Слово“, маво газетъ зъ Познаньского, гдѣсь газетъ, оной я иши. О той дебитѣ анѣ я анѣ друтъ не приисоня. О дебитѣ для „Слова“ довідався я зѣ драгнѣшого выказу, котрый надбѣлосъ менѣ зъ Варшавы. Тогда оголошиль я въ „Словѣ“ прокуратору для Россіи и почавъ тамъ выисоняти свою часописю.

Дръ Дул. Чи была тутъ яка агитация прѣвѣжнѣй профессорѣвъ русофилическы. Свѣд. До мене заходило досить профессорѣвъ зъ Россіи съ просьбомъ, чтобы имъ указувати такѣ мѣста, въ библиотекѣ Осолоанскихъ, университетскы и т. д. Я мавъ въ тое пытанье не мало клопоту, бо треба было гостити, а часомъ неоднѣн и грошѣ пожинивъ, якъ ему не стало. Але о политичнѣй было нѣколы бесѣды, ба такѣ профессоры маво отъ своихъ влаостей отрогий наказъ, чтобы въ крѣсть славянскихъ нова Россію съ нѣкимъ не вѣднлоса въ жаднй политичнй бесѣды. Дръ Дул. Где має панславизмъ свой початокъ и кто бнть его отцемъ? Предс. Свѣдоукъ не єсть тутъ знатокъ завбваннй; тое пытанье ухилиа. Дръ Дулемба. Чи кромѣ Фадѣева и Погодина збнѣтъ навѣтъ еще и другы агитаторы панславянстичий? Свѣд. Ось тутъ книжка о збѣдѣ славянскихъ въ Москвѣ, въ нѣй помененый лѣно панславизма. Була се выстана этнографична и збѣдѣ славянскій въ Москвѣ 1867 р., на котрой були Русины Чехи и другы Славяне. Австрийскихъ Славянъ было тамъ 81 и се были панслависты австрийскы. Читавмо ихъ опираваня, а побачимо, что жаднѣ Русинѣ анѣ другій австрийскій Славянцѣ не окомпромитовавъ своєю лѣлоности для нашего правительствѣ. Дръ Дул. Въ якѣмъ дубѣ была предеталована теорія панславянстична въ „Словѣ“? Свѣд. Влаосе въ дубѣ такого панславизма австрийского. Панславизмъ — се идея велика и красна, якъ пангерманизмъ, котрый доперя теперь ставо неосимпатичнымъ, коли Бисмаркъ лѣче его и ширити пасивно. Нынѣшне правит. австрийске стоить власно на становищи таково панславизму. Бѣднѣ же кто закине кому панславянстичну агитацию, то кождый честный панславистъ австрийскій отпрѣсе съ погордомъ, бо се уловлюча рѣчь.

Дръ Дул. Кѣлько предлѣтнѣвъ маво „Слово“ за вашой редакци и кѣлько треба бнть предлѣтнѣвъ, чтобы удержати часописю? Свѣд. Въ початкахъ 500 предлѣтнѣвъ бнть достаточно, познѣйше побѣлшилось форматъ „Слова“, тожъ треба было бѣльше предлѣтнѣвъ. Я мавъ ихъ все только, что и змыскъ бувъ въ тое и что жѣгъ я давати частѣ додатки до „Слова“ а навѣтъ зѣ грошей пренумерациійныхъ выдѣвъ я колыканачѣть окремыхъ книжокъ. До сего причинялся и тѣ обставини, что я не плативъ нѣколы корреспондентамъ; було ихъ колыкоствѣ и всѣ доброохотно надомыляли доносн, а навѣтъ спомогаали часомъ редакцію грошевыми дѣтлами, чтобы лишъ пожитати ихъ доносн. Предс. А въ 1871 р. кѣлько было предлѣтнѣвъ а нѣколы було потреба до удержаня „Слова“? Свѣд. Я оставивъ тогда до 1000 предлѣтнѣвъ, а 600 до 700 выстарчало до удержаня „Слова“. Дръ Дул. Чи теперь змѣнилося отношеня „Слова“? Свѣд. Про се нѣчого не знаю. Дръ Дул. Чи зъ вашой редакци было яке намагнене до змѣны обряду? Свѣд. Тую kwestію порушила акаса була, выдана 6 сѣчня 1862 р., котрою нава выдала мово-тѣ санкцію до очищеня обряду уніятского. Дня 8 цѣтня 1862 р. выдалъ зновъ нашъ лїсть настирскій до нашихъ епископѣвъ съ збѣваненьемъ, чтобы надомыляли свои унѣгы до нѣмѣренного очищеня для ужитку утворенои тогда институту де propaganda fide. Епископы рускы выдали на той подѣтѣвѣ дня 25 мая 1862 р. стуренду, въ котрой вымывали руске духовенство, чтобы надомылао свои унѣгы на 14 точокъ, дѣтѣвичныхъ очищеня нашего обряду, а котры то унѣгы мали бути пересланы институту де propaganda fide. Межи тымъ 14 точками было пр. тѣ пытанье: Якѣ неправильности заведено черезъ нерозумну запонадѣвѣсть до обрядѣвъ гр. кат. церквы, чтобы лишъ приподобитися Полякамъ и латинянкамъ? Вѣкъ мали надѣю, что такимъ стравеньемъ очиститя нашъ обрядъ, а дорога до тѣго была законна, навѣтъ зѣ горы вкалана. Митро-

той умерь недавно случайною смертию, упавши зъ коня. — Шефъ бора президентальнаго въ на- вѣстияхъ, п. Лебл, выхлѣвъ збъ Львова на ко- лѣкательный урлошъ. — Свѣтло электричне мас- бутн небавомъ запроваджене въ головнѣмъ ши- талн вѣдѣнскѣмъ. — Король данскій санкціо- вавъ ухвалу оубму неландского, щобы женщнама на островѣ Исландіи признати право голосованн въ справлахъ громадскихъ и вѣроисповѣднхъ. — Президентъ французской республнкн Грени одер- жавъ испанскій ордеръ Золотого Руна. — Мѣсто Рамъ чнвалтъ победа найновѣйшого оубсу 304.402 душъ, зъ того: 170.110 мужчннъ а 134.292 жен- щннъ.

— **Ю. Змартыхвостанцъ** розпочнуть будувати на вѣснѣ лѣтню виллу для своего интернату въ Старѣмъ-селѣ на Ю-морговнѣмъ грунтѣ належачѣмъ до п. Альфреда Поточного, властителя Старого- села. Въ пятницю минушого тѣднѣя Змартых востанцъ вѣднлн выбрати собѣ найбѣтновѣднѣйше мѣсто.

— **Зѣздъ польского товариства педагогичного** отбу- дѣя сего року въ Коломый, дня 17 лнннѣ и по- трѣбае черезъ три днѣ.

— **Посады почмайстра** надавъ директоръ почты: 1) въ Турннцѣ експедиторѣ Розалн Родеваче- вѣ; 2) въ Ясеници експедитору Ю. Шултъ- совн; 3) въ Старѣмъ-селѣ Ант. Шннглени. Поч- майстра зъ Подгаецъ, Альфр. Цофала перенесе- но на посаду стапничого въ Коломый.

— **Гитѣ**, убнвннкъ президента Гарфелъда, збѣстѣ повншеннй снми днѣми въ Иллангтонѣ. Гитѣ до самогъ смерта бувъ прнтомннй и веселнй. Передъ повншеннѣмъ выннлтъ спокѣбно каву, передъ ш- беннцѣю декламувавъ до збѣрннхъ поезнн овогѣ власного укладу, отбѣснѣвавъ свою власну пѣсню, — на конецъ самъ давъ знакъ, щобы его вже вѣшалн.

— **Процѣсъ Ю соціалнста** розпочався въ поне- дѣлокъ сего тѣднѣя въ Правѣ. Подсуднй по бѣль- шѣй частн горннкн обжалованн о пропаганду о- соціалнстичну, одннъ о образѣ мавстату, кѣлькѣхъ еще о недоволену кольпортажу соціалнстичнхъ кнпжѣк. Имена подсудннхъ майже вѣй чекскн. Прокураторн заклдае подсудннмъ, що она вы- клнкали сегорѣчну велику стрнку горннкѣвъ въ копальнхъ углн въ Чехахъ.

Вѣсти епархнѣальнѣ.

Зъ АЕпархнѣ Львовской.

На конкурсъ розписанн посады душпаствр- ской: 1) Бережннкн шляхтоцка, дек. кал- дуского, наданн цбарского; 2) Берлоги, дек. калуского, над. ординар.; 3) Мизунъ, дек. не- регннського, надъ ордин.; 4) Гозѣвъ, дек. бо- лѣховского, над. ордин.; 5) Бани березѣвска, дек. пѣотннского, над. ордин.; 6) прихѣдъ св. Петра и Павла во Львовѣ, над. прав.; 7) По- лове, дек. холѣвского, над. прав.; 8) Муж- лѣвъ, дек. подгаецкого, над. прав.; 9) Ива- чѣвъ, дек. зборѣвского, над. прав.; 10) Устѣе надъ Прутомъ, дек. снѣтннського, над. прав.; 11) Настасѣвъ, дек. теревовельского, над. прав.; 12) Биткѣвъ, дек. надѣврннського, над. прав.; 13) Пужннкн, дек. товмацкого, над. прав.; 14)

Петлннкѣвъ, дек. чорткѣвского, над. прав. — Ретннѣцъ до вышнѣнн поданн на вѣй тѣ опорѣж- ной посады до дня 9 (21) жовтня с. р.

Плату зъ релнзнншого фѣмѣу по 210 зр. призначнло ц. к. на вѣстннствѣо для сотрудиннхъ приватнхъ въ Голосковнчѣхъ, дек. бродо- кого и въ Крилоѣ, дек. галнцкѣго.

Прнватне сотрудинствѣо кружѣя для при- ходннка въ Девннннчѣхъ.

Зъ Епархнѣ Перемыской.

Въ пропозицію на шарѣю Дубровнцѣ, дек. прославского прннятн слѣдуючн кандидаты: 1) Ант. Масляннкъ; 2) Стефанъ Кншннкъ; 3) Петро Годованскій; по тернѣ о. Левъ Мачускнй.

Позволеннѣ приступннн до испнту конкур- сового получили оо. 1) Юсефъ Кучннскнй зъ Го- зѣва; 2) Юліанъ Твардннчъ зъ Пѣлѣннѣ и 3) Володнмнръ Леонтовнчъ зъ Николаева.

Душпастврску посаду получнвъ: о. Іоанъ Боднаръ зъ Стрнѣ завѣдѣтельство въ Межнрѣчн, дек. роздѣльского.

До каноннчного ннстнтуцін завбаванн оо.: Іларнй Лотоцкнй на шарѣю Подѣнцъ; 2) Аполн- нарнй Грнневецкнй на Мелнчн.

ПРОЦѢСЪ ОЛЬГИ ГРАБАРЬ И ТОВАРИЩЕВЪ.

Двадцатый день разправы — пятница 7 липня.

Цѣлымъ день розправы читано дальшй акта и передоухано сѣдѣлокъ: комисаря полиц. Блѣй- ма и ревнзора Ю. Терлецкого що до рева- знн у А. Добрянского.

Двадцать первый день разправы — субота 8 липца.

Дальше читанье актѣвъ. Розправу прервано нннѣ до понедѣлка.

Сердечна Подяка

Почтеннмъ членамъ тѣла учительского рус- ской гимназнн, любнмъ моимъ ученикамъ и доро- гнмъ другамъ, котрн устроили торжественнй обѣдъ моеи 33-лѣтнѣй службѣ въ заводѣ школь- нѣмъ дня 6. лнннѣ 1882. Не заслуги мои, котрн дорогнми моимъ товаришамъ и содругами були такъ высоко поѣношенн, але радше щнра при- хнлнвѣсть и золоте ихъ сердце були пружнною до того справдѣ прекрасного, академичного тор- жества, котре клдае заравѣмъ ясно, хороше свѣ- тло на нашу руску гимназню, — бо въ нѣмъ знанншли выразъ зарѣвно наука, высоко образо- ваннй змыслъ педагогичннй, почутье высокого своего заводу, якъ и найблагороднѣйшн чувства и движѣння волѣ, прнмуючн до ясно познанн иде- ального цѣлн... Честъ Вамъ и слава Вамъ!.. Въ спѣлнѣмъ содружнѣмъ дѣланю благо працювати до оущѣннн задачи, яку нашъ законъ поѣдъ кры- ламн оубѣкувчнми нашего Наймнстнвѣйшого Цѣ- саря Францъ Іосифа на насъ вклдае и чого нашъ край и нашъ народъ справедливо отъ насъ до- ждае... Прнймѣтъ благосклонно мою щнру и сер- дечну подяку за Вашн доброжеланн!..

Василь Пльннцкнй, директоръ руской гимназнн.

Въ Кнѣвѣ вышлѣ зъ печати и продасѣя

„КАТЕРИНА“

звѣстна поема Т. Шевченка съ малѣваною вннѣткою на заголов- нѣмъ лнстѣ. Складъ выданн въ Кнѣвѣ, при конторѣ друкарнѣ и редакцін газетн „Трудъ“. Зъ складу тую кннжку можна вы- писувати найменше въ 50 при- мѣрннчѣхъ, по 5 копѣекъ за примѣрннкъ съ пересылкою.

2-?

Любовь

УБОГОГО МОЛОДЦА,

повѣсть Октава Фейлѣта, зъ французского. Цѣна 1 зр. 20 кр., съ пересылкою 1 зр. 40 кр.

Дѣстатн можна въ адмн- нстрацін „Дѣла“ або въ кннгарнн Ставропнлгнйской.

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“

повѣсть Г. Раймунда въ трѣхъ частнхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоять въ орнгалнѣ нѣмецкѣмъ 8 зр. 40 кр.)

Дѣстатн можна въ адмн- нстрацін „Дѣла“ або въ кннгарнн Ставропнлгнйской.

ДЛЯ

ДОМУ

есть машина до шнтя въ кождѣмъ случаю найннлн- шѣю и найпожнточнѣй- шю помѣчнцѣю, если есть простою въ застосованю, тревалою и для кождѣн ро- дамскнхъ стрѣвъ, выробу плащѣвъ, горсетѣвъ и парасолѣвъ. Важнѣе той фактъ, що мнн. року опродано ихъ бѣльше якъ пѣвъ мнлнѣон штукъ. Орнгалннн машинн Сннгера продуются за повною цѣною при малѣмъ задатку безъ поѣвншеннн цѣны на тѣднѣннй ослѣтѣ по 1 зр. и удѣлѣся основнѣн науку. Щобы занобѣгчн помылкамъ съ машинамн, продаваннмн поѣдъ назвою Сннгера, то треба ува- жати, що орнгалнннн машинн суть заосмотрѣнн повною фнрмою „The Singer Manufacturing Co.“ на луку машинн, а надто мають фнрмову марку на горѣшнѣй частн стѣлца. Для кравцѣвъ, шевцѣвъ, сѣдларѣвъ, капелюшннкѣвъ, ннтропнлгаторѣвъ, фабрикантѣвъ мѣхѣвъ и т. д. оуть спеціалннн машинн до шнтя Singer-a Co.

боты прндатною. Орнгалн- нн машинн до шнтя Singer Manufacturing Co, New York, суть найлучшн и най- цѣннѣншн для волюкн робо- ты, а именнѣ до шнтя бѣлы, а именнѣ до шнтя бѣлы. Найлучше промовляе въ бѣлы, а именнѣ до шнтя бѣлы. Найлучше промовляе въ бѣлы, а именнѣ до шнтя бѣлы.

The Singer Manufacturing Company New-York.

Во Львовѣ, Пляцъ Галнцкнй ч. 3.

Цѣ- выключчо корол. упрнвал. **Екстрактъ Орѣховый** До фарбованн снвого волоса вымывающъ парфумеръ **А. Мачускнй** во Вѣднѣ, Kärntnerstrasse, 26.

Ц. к. выключчо упрнвал. **сред- ство** тѣо до фарбованн волоса, на- дѣюще снвому волосу тревалу бар- ву чорну, брузнату або блѣдну, вытворене лншь зъ субстанцін розннннн, т. е. зъ лунннн зел- ннхъ орѣхѣвъ, не естъ при тѣмъ нѣй крыхты шѣднннмъ анѣ здеро- ваню, анѣ волоску, и фарбуа волосъ въ прѣтѣгу 15 минутъ хорошо и тревало на чорно, брузнату а- бо блѣднѣ, такъ що навѣтъ при умываню фарба не сходнть.

- 1 флаконъ екстракту орѣхового пльннвогѣ зр. 3-
- 1 пуделчокъ съ 6 пробнрамн ед. „ 3-50
- 1 флаконъ орѣхового молока на бѣрѣтѣ волоса „ 3-
- 1 ослѣтокъ орѣховою помады для фарбованн волоса „ 2-
- 1 флак. орѣховою ослѣтокъ для тон- цѣлн, анѣ вышче „ 2-
- 1/2 флак. орѣховою ослѣтокъ ditto „ 1-

Въ прнвнзнѣмъ гатунку набутн можна въ парфумернн Мачуского

Во Вѣднѣ, Kärntnerstrasse, 26.

Во Львовѣ у Знг. Рукера, анти- гарн, а головннй ослѣтъ въ Кнѣвѣ у А. Кудрннн, парфумера. (19-30)

Мнмо поѣвншенного цѣна на сѣбѣльно запасѣ выстѣнутъ — поручѣе торговлѣ **КАРОЛЯ БАЛЛАБАНА** во Львовѣ

Гербаты Конго 1/2 кнл. зр. 2-	1/2 к. Куба „ „ „
„ родиннон „ 3-	„ „ бѣльшѣн „ „
„ Melang de Москвн „ 4-	„ „ Цѣлѣнѣмъ дрѣб. „ „
„ Especial „ 5-	„ „ грубозерн „ „
„ найлуч. выстѣнѣнѣмъ „ 1-70	„ „ найлучшѣмъ „ „

Кавы, на сѣбѣльно запасѣ вы- станутъ найдешевше.

1/2 кнлѣо Сантаосѣ „ 68	„ Перловѣн „ 1-04
„ „ Гутамала „ 72	„ Мока „ 1-
„ „ Лагуайра „ 84	„ Яннъ золотѣн „ 1-04

Свѣчнн церковнн чнсто стѣарннѣнн бѣзъ жнлднѣногѣ сур- гату 500 граммѣвъ або 1/2 кнлѣо — за 50 кнлѣо зр. 32 (9-7)

„МЕРТВІ ДУШѢ“ гуморнстична повѣсть Мнколая Гоголя съ портрѣтомъ автора и „Словомъ отъ Выдавннцн“ (278 стѣ- рѣнъ величннѣ 8 кнл.). Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ нересылкою почтовою 2 зр. Дѣстатн можна въ адмннстрацін „Дѣла“ а въ кннгарнн Ставропнлгнйской.

Гульдѣнѣвъ **213.550** Гульдѣнѣвъ

выноснть загальна вартѣсть тѣсячѣ офнціалн. выграннхъ великою **ТРІЕСТЕНЬСКОЙ** ВЫСТАВОВОИ **ЛЪОТЕРІИ**

Перша голов. выгр. въ зол. або готѣвк. гульд. **50.000**
Друга выграна въ зол. або готѣвк. гульд. **20.000**
Трѣта выграна въ зол. або готѣвк. гульд. **10.000**

Дальше обнмае тая лѣотернѣ еще одну выграну въ вартѣстн 10.000 зр., чѣты- рн въ вартѣстн по 5.000 зр., пять по 3.000 зр., пятнѣнцѣтъ по 1.000 зр., трнцѣтъ по 500 зр., пятьдесятъ по 300 зр., пятьдесятъ по 200 зр., сто по 100 зр., двѣста по 50 зр., пятьсотъ сорѣкъ и двѣ по 25 зр. Кромѣ того всякн нннн побѣчнн выгранн въ предметѣхъ выставовнхъ, жертвованнхъ выставнтелнмн.

Одннъ лѣосъ **50** крѣйцарѣвъ.

О переннтьѣ розпрѣдачн лѣосѣвъ треба зарѣвъ звернутнся до Отдѣлу лѣотерннного Трнѣстенъской выставы въ Трнѣстѣ — Triest, Piazza Grande 2.

При замѣвленю поодннѣннхъ лѣосѣвъ треба доплатнн 15 кр. на ослѣту почтову.

Во Львовѣ можна набутн тѣ лѣосы у хвалнѣного „Русннкарно - Креднтового Банку“.

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ для Галнчнны и Буковнны, Товариство зарѣстороване съ неогрнченѣною порукою **купѣе и продаѣе Лнсты Дѣвговнѣ** точно поѣсла днѣвнѣногѣ курсѣу, **ескон- туѣ** купѣоны тѣхже лѣосѣвъ, якъ и купѣоны ефѣктѣвъ державннхъ навѣтъ передъ рѣчннѣмъ, есконтуѣ векслѣ и удѣлнѣе пожнчки и задаткн на тнпо- теку и за порукою.

ЗАВЕДЕНЬЕ ПРИЙМАЕ **ГРОШЕВІ ВКЛАДКН:**

а) на кннжкн щадннчн	по 6%
б) на текучнй рахунокъ (conto corrente)	
за 30-днѣвннмъ выпѣвѣдѣннѣмъ	6%
за 14 „ „	5%
за 3 „ „	4%

Бюро Завѣденнѣ въ власнѣмъ домѣ при улнцѣ Орменъской н-рѣ 2, на 1-ѣмъ поверѣстѣ.